

Лекція

**Податок на додану вартість у
зовнішньоекономічній діяльності**

ПЛАН

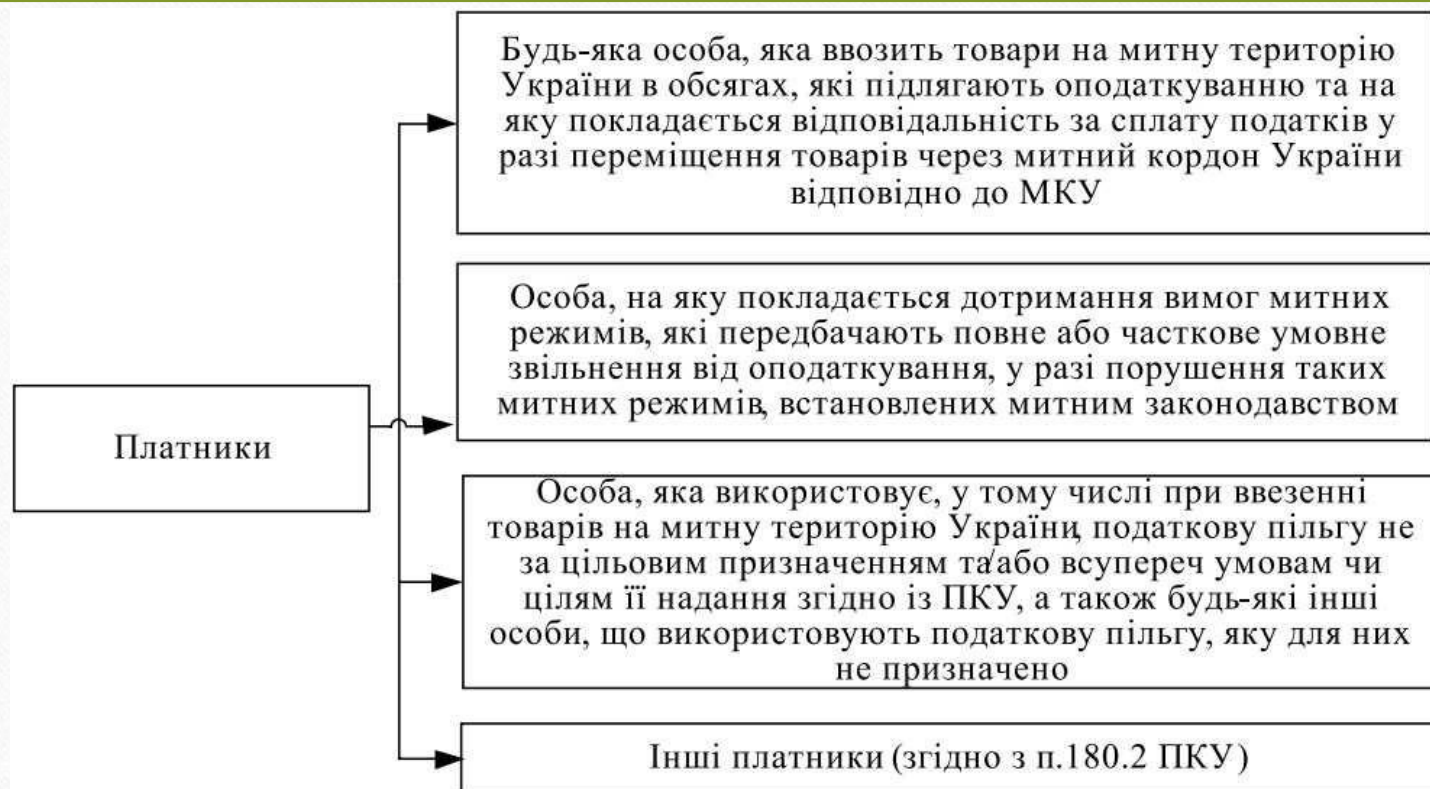
1. Економічна характеристика ПДВ
2. Процес оподаткування ПДВ у ЗЕД операціях

11.1. Економічна характеристика ПДВ

Податок на додану вартість (ПДВ) – це непрямий податок на додану вартість, яка створюється на всіх стадіях виробництва та обігу. Він входить до ціни товарів, робіт, послуг і повністю оплачується кінцевим споживачем товарів, робіт і послуг.

11.1. Економічна характеристика ПДВ

11.1. Економічна характеристика ПДВ

11.2. Процес оподаткування ПДВ

У процесі оподаткування податком на додану вартість зовнішньоекономічних операцій можна виділити кілька етапів.

Першим етапом є визначення об'єкта оподаткування податком на додану вартість.

На **другому етапі** виникає необхідність визначення дати виникнення податкових зобов'язань з операцій, що є об'єктом оподаткування.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України є дата подання митної декларації для митного оформлення.

Датою виникнення податкових зобов'язань у разі вивезення товарів за межі митної території України є дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг – дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Третій етап – це визначення бази оподаткування.

Базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості, визначеної відповідно до МКУ з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і додані до ціни.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

$$\text{БО} = \text{МВ} + \text{М} + \text{АП},$$

де БО – база оподаткування, МВ – митна вартість, М мито, АП - акцизний податок.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Четвертим етапом з оподаткування податком на додану вартість експортно-імпортних операцій є нарахування податкових зобов'язань суб'єктом господарювання.

Податкове зобов'язання з податку на додану вартість нараховують:

11.2. Процес оподаткування ПДВ

ПДВ - (МВ + М + АП) × ставка ПДВ,

де МВ – митна вартість, М–мито, АП – акцизний податок.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

П'ятим етапом є сплата податкових зобов'язань з податку на дода ну вартість суб'єктом господарювання, що виконує експортно-імпортні операції, до бюджету.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Термінами сплати податків на експортно-імпорті операції є:

- 1) у разі ввезення товарів на митну територію України суми податку підлягають сплаті до державного бюджету платниками податку до/або на день подання митної декларації безпосередньо на єдиний казначейський рахунок, окрім операцій, за якими надають звільнення (умовне звільнення) від оподаткування;

11.2. Процес оподаткування ПДВ

---

2) у разі розміщення товарів на тимчасове зберігання податок на додану вартість має бути сплачений не пізніше дня закінчення строку тимчасового зберігання. Якщо до закінчення строку тимчасового зберігання ці товари поміщують у митний режим, який передбачає сплату ПДВ, то він має бути сплачений не пізніше випуску товарів відповідно до цього режиму;

11.2. Процес оподаткування ПДВ

---

3) у разі зміни митного режиму податок на додану вартість має бути сплачений не пізніше дня випуску товарів у наступному митному режимі.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Крім необхідності нарахування податкових зобов'язань з ПДВ, при імпорті товарів у підприємства-імпортера виникає **право на податковий кредит з цього податку**. Таке право виникає на дату сплати «ввізного» ПДВ у разі імпорту. При цьому документом, що посвідчує право на податковий кредит, є митна декларація, яка оформлена відповідно до вимог законодавства і підтверджує сплату податку.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Приклад. У звітному періоді відповідно до контракту, укладеного з підприємством-нерезидентом, ТОВ «Сонечко» ввезло в Україну товари на суму 10 000 дол. США. Право власності на товари і ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на придбані товари, перейшли до покупця в день оформлення митної декларації. Умовно курс Нацбанку України у цей день становив 25 грн/дол. Ставка мита на ввезені товари 10%.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

При розрахунку митної вартості товарів, ввізного мита та ПДВ використовуємо курс, встановлений на дату оформлення митної декларації (25 грн / 1 дол.), відповідно митну вартість товарів визначено у сумі 250 000 грн (10 000 дол. x 25 грн / 1 дол.). При імпорті товарів на митниці сплачено:

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Мито(10 %) = 25 000 грн (10 000 дол. × 25 грн/1 дол. × 10 %);

ПДВ, яке сплачують при ввезенні товару (20 %) = 55 000 грн ((10 000 дол. × 25 грн/1 дол. + 25000 грн) × 20 %).

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Згідно п. 198.2 ПКУ в звітному періоді у ТОВ «Сонечко» також виникає право на податковий кредит з ПДВ на підставі митної декларації на суму сплаченого при ввезені ПДВ – 55 000 грн.

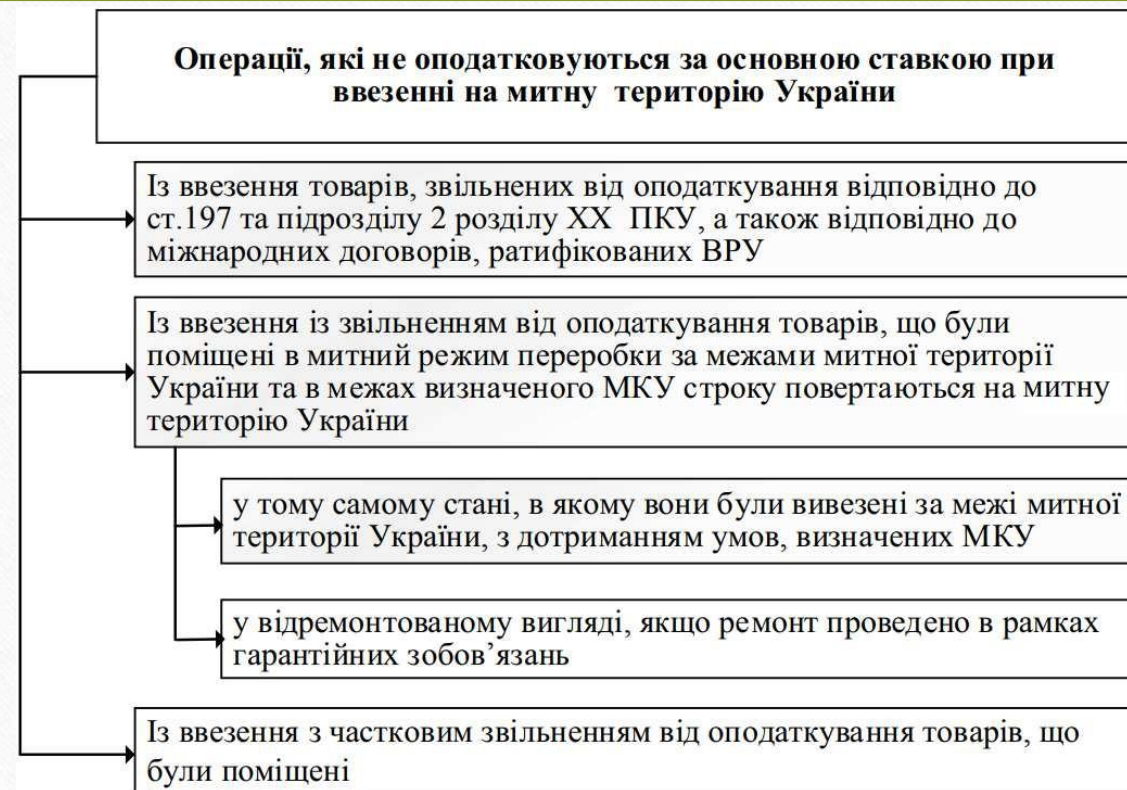
11.2. Процес оподаткування ПДВ

Особливості опод. ПДВ операцій під час переміщення товарів через митний кордон України **залежать від обраного митного режиму.**

Операції із ввезення на митну територію України товарів у **митному режимі імпорту** оподатковують податком за основною ставкою, крім операцій, відображених на наступному слайді.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Із ввезення з частковим звільненням від оподаткування товарів, що були поміщені

у митний режим переробки за межами митної території України (крім зазначених у підпункті 206.2.2 ПКУ) та в межах визначеного МКУ строку повертаються на митну територію України. Сплаті підлягає позитивна різниця між сумами податку, розрахованими виходячи із бази оподаткування продуктів переробки та бази оподаткування товарів, вивезених за межі митної території України для переробки, визначених за правилами, встановленими п.190.1 ст.190 ПКУ

у митний режим переробки на митній території України та в межах визначеного МКУ строку не вивозяться за межі митної території України. Сплаті підлягає сума податку, розрахована виходячи із бази оподаткування, визначеної за правилами, встановленими п.190.1 ст.190 ПКУ, товарів, ввезених на митну територію України для переробки

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Операції із ввезення товарів у **митному режимі реімпорту** звільняють від оподаткування, крім операцій із ввезення відповідно до пункту 3 частини другої статті 78 Митного кодексу України, які оподатковують податком за ставкою, визначеною підпунктом 194.1.1 пункту 194.1 статті 194 ПКУ, а саме:

11.2. Процес оподаткування ПДВ

- 1) під час перебування таких товарів за межами митної території України їх піддавали операціям, необхідним для їх збереження, а також технічному обслуговуванню чи ремонту, необхідність у яких виникла під час перебування за межами митної території України;
- 2) стан таких товарів змінився внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фінансів;

11.2. Процес оподаткування ПДВ

- 1) під час перебування таких товарів за межами митної території України їх піддавали операціям, необхідним для їх збереження, а також технічному обслуговуванню чи ремонту, необхідність у яких виникла під час перебування за межами митної території України;
- 2) у митний режим реімпорту поміщують лише частину товарів, раніше випущених для вивезення за межі митної території України;

11.2. Процес оподаткування ПДВ

---

3) стан таких товарів змінився внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фінансів.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Операції із ввезення зазначених товарів оподатковуватимуть податком на додану вартість за ставкою 20 %. У разі порушення умов митного режиму реімпорту особа, відповідальна за дотримання цього режиму, зобов'язана обчислити та сплатити суму податкового зобов'язання з ПДВ.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Операції з вивезення товарів у **митному режимі експорту** оподатковують за ставкою 0%. Операції з вивезення товарів у **митному режимі реекспорту** звільняють від оподаткування, крім операцій з вивезення у разі (ставка ПДВ становитиме 0 %), якщо товари були поміщені в митний режим імпорту і повертають нерезидентіві – стороні зовнішньоекономічного договору, згідно з яким ці товари поміщували в цей режим, у зв'язку з невиконанням (неналежним виконанням) умов цього договору або з інших обставин, що перешкоджають його виконанню, якщо ці товари:

11.2. Процес оподаткування ПДВ

- 1) вивозять протягом шести місяців з дати поміщення їх у митний режим імпорту;
- 2) перебувають у тому ж стані, у якому вони ввезені на митну територію України, крім природних змін їх якісних і/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування, зберігання та використання, внаслідок чого виявлено недоліки, що спричинили реекспорт товарів.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

До операцій із ввезення товарів у **митному режимі транзиту** застосовують умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 17 МКУ.

До операцій із ввезення товарів на митну територію України у **митному режимі тимчасового ввезення** застосовують умовне повне звільнення від оподаткування або умовне часткове звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 18 Митного кодексу України:

11.2. Процес оподаткування ПДВ

- 1) умовне повне звільнення від оподаткування застосовують до товарів та в порядку, визначених статтею 105 Митного кодексу України;
- 2) умовне часткове звільнення від оподаткування застосовують до товарів та в порядку, визначених статтею 106 Митного кодексу України. Сплачені суми податку платник додає до складу податкового кредиту у звітному (податковому) періоді, у якому сплачено податок.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

До операцій із вивезення товарів за межі митної території України в **митному режимі тимчасового вивезення** застосовують умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 19 Митного кодексу України.

До операцій із вивезення товарів з митної території України **на митний склад** та операцій із **ввезення товарів з-за меж митної території** України на митний склад застосовують умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 20 Митного кодексу України.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Операції з товарами, поміщеними в **митний режим вільної митної зони**, оподатковують у такому порядку:

- 1) операції з вивезення товарів з митної території України до вільної митної зони оподатковують за ставкою 0 %;
- 2) до операцій із ввезення товарів з-за меж митної території України до вільної митної зони застосовують умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 21 МКУ;

11.2. Процес оподаткування ПДВ

---

3) операції із ввезення на митну територію України продуктів переробки товарів, поміщених у митний режим вільної митної зони, оподатковують за ставкою 20% та сплатою відсотків, що підлягали б сплаті у разі розстрочення або відстрочення сплати податку відповідно до статті 100 ПКУ.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Операції з товарами, поміщеними в **митний режим безмитної торгівлі**, оподатковують у такому порядку:

- 1) до операцій із ввезення товарів з-за меж митної території України в магазин безмитної торгівлі застосовують умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 22 МКУ:
- 2) операції з вивезення товарів з митної території України у магазин безмитної торгівлі оподатковують ПДВ за ставкою 0 %.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

До операцій із ввезення товарів на митну територію України в **митному режимі переробки на митній території** застосовують умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених МКУ.

До операцій із вивезення товарів з митної території України у **митному режимі переробки за межами митної території** застосовують умов не повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 24 МКУ.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

До операцій із ввезення товарів у **митному режимі знищення або руйнування** застосовують умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 25 МКУ. Операції із ввезення товарів у митному режимі відмови на користь держави у порядку, визначеному главою 26 МКУ, звільняють від оподаткування податком.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Відмова на користь держави — це митний режим, відповідно до якого власник відмовляється від іноземних товарів на користь держави без будь-яких умов на свою користь. Відповідно до чинного податкового та митного законодавства у разі відмови на користь держави суб'єктами господарювання від іноземних товарів, на такі товари не нараховують ПДВ.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Постачання послуг – будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи або надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, які споживають у процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Датою виникнення податкових зобов'язань за операціями з постачання послуг нерезидентами, місцем надання яких є митна територія України, є:

- 1) дата списання коштів з банківського рахунку платника податку в оплату послуг;
- 2) або дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг нерезидентом, залежно від того, яка з подій відбулася раніше.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Базою оподаткування для послуг, які постачають нерезиденти на митній території України, є договірна (контрактна) вартість таких послуг з урахуванням податків і зборів, за винятком ПДВ, що включають до ціни постачання відповідно до законодавства.

Визначену вартість **перераховують** у національну валюту за валютним (обмінним) курсом Нацбанку України на дату виникнення податкових зобов'язань.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Особою, відповідальною за нарахування та сплату ПДВ до бюджету у разі постачання послуг нерезидентами, у тому числі їхніми постійними представництвами, не зареєстрованими як платники ПДВ, якщо місце постачання послуг розташовано на митній території України, є отримувач послуг.

11.2. Процес оподаткування ПДВ

Отримувач послуг, які постачають нерезиденти, місце постачання яких розташовано на митній території України, нараховує ПДВ **за основною ставкою податку** на базу оподаткування.

Суму нарахованого податку отримувач послуг – платник податку – додає **до складу податкових зобов'язань** декларації за відповідний звітний період.